

Szeged 27 milliós kölcsöne.

— Ennyi kell a legszükségesebb alkotásokra. — A későbbiekre még harminc millió korona. —

(Saját tudósítónktól.) Néhány éven belül a tervbe vett és már előkészített alkotásokra huszonhét millió kölcsönre lesz szüksége a városnak. A nagy kölcsön ügyét, hogy annak idején minél kedvezőbb feltételekkel jusson hozzá a város, Balogh Károly pénzügyi tanácsos már most készíti elő, illetőleg terjedelmes előterjesztést tett a tanácsnak, hogy az előkészítés munkáját kezdjék meg. Ez abban áll, hogy a létesítményekre szükséges összegek tételeit minél pontosabb számítások alapján állítsák össze. De a huszonhét milliós kölcsön — mint említettük — csak a legközelebbi és már tervbe vett alkotások fedezésére szolgálna, míg azokhoz a létesítményekhez, amelyeket eddig ugyan nem készítették elő, de már tervbe vettek, mint a város haladása szempontjából mulhatatlanul szükségeseket — azokhoz még harminc milliócskát kell majd előteremteni. Összesen tehát ötvenhét millióra tehető az az összeg, amely a város további kiépítésének egy, esetleg két évtizedekig tartó munkájához szükséges. Egyelőre azonban az előkészítés csupán a huszonhét millió megszerzését célozhatja, azután kerülhet sor a harminc millió fölvételére. Ez a sok milliós hitel természetesen óriási perspektívát nyit meg a város fejlődésében és bizonyos, hogy a terheket növelni fogja, de viszont a kész intézmények haszna végeredményében mégis a közre, a város lakosságára hárul vissza.

Balogh Károly tanácsnok előterjesztését egész terjedelmében itt közöljük.

A Szeged szabad királyi város közönsége által 1911. november 1-én fölvett 6.800.000

koronás beruházási kölcsön legnagyobb részben rendeltetésére fölhasználtatott. Ezen idő óta azonban a város fejlődő élete újabb létesítményeket követel, amelyek legnagyobb részben már illetékes helyen letárgyalva és előkészítve vannak, más része pedig már a földözet kérdése miatt a pénzügyi bizottsághoz adatott ki és csak idő kérdése az, amikor ezen létesítmények kivitele elrendeltetik, amikor azonban a beruházási kölcsönnek — ideiglenes vagy állandó jelleggel — a viszonyokhoz képest rendelkezésre kell állni, nehogy annak hiányában Szeged város szilárd hitele és a háztartás biztos egyensúlya megzavartassék.

Ezen okokból kötelességemnek tartom fölsorolni mindazon létesítményeket s azok költségeit, amelyekre beruházási kölcsönök szükségesek.

(Kész ügyek.)

A város tanácsa által a földözet megjelölésé végett következő letárgyalt és elfogadott ügyek adattak ki a pénzügyi bizottságnak:

1. Az állatvásártér berendezése az előirányzat szerint szükséges 112.000 korona. 2. A rókusai plébánia, orvoslak és rendőrségi épületre 380.000 korona. 3. A honvédsapatház kibővítésének póthitele 50.640 korona. 4. A szükségbarak építése 20.100 korona. 5. Köztisztasági trágyatermelőtelep 112.000 korona. 6. A Buvartó feltöltése 400.000 korona. 7. Megfigyelő barak 17.000 korona. 8. Marstéri állandó mázsaház 29.700 korona. 9. Felső és alsótanyai központokon ártézi kut 8400 korona. 10. Rókusi és újszegedi hullaházak átalakítása 1572 korona. 11. Köztisztasági telep építése 320.000 korona. 12. Az 1912. évi kövezések szükséglete 700.000 korona. Összesen 2.151.412 korona.

(Előkészítés alatt.)

A város tanácsánál előkészítés alatt vannak a következő ügyek:

1. Tüzérlaktanya építése 3.000.000 korona. 2. Városi kórház a tervezési költséggel 4.500.000 korona. 3. Csatornázás kiépítése 7.000.000 korona. 4. Vásárcsarnok 1.500.000 korona. 5. Második városháza 1.500.000 korona.

— Te!... te!...

Uj rémek szakadtak Mártára. Ugy érezte magát, mint az üzött vad, melynek életére mindenünnen rátörnek. Elszorult a szíve, amikor hirtelen megvilágosodott előtte, hogy mi rejtőzött az élődi ember fenyegetésében és irtózva gondolt arra, ha az utcáról bemenekül a gonosz szándéku emberek elől, a szobájában talán a halál leselkedik reá. Törös fájdalmak kinozták, ha ingerült képzelete sodorta feléje a víziókat. Most, mikor belegyökeredzett lelkébe a megöletés réme, szilaj energiákkal ébredt benne az élni akarás, remegett, irtózott a pusztulás sejtelméitől és megkönnyezte, szenvedésekkel megsiratta a sóvárgott valakit, aki eljön, akiért élni akart. Péter észrevette, hogy a leány huzódik tőle és féltette a henyélést, a kenyeret, a pálinkát, amiket Márta adott neki. Megpróbált nyájaskodni, egyszer-kétszer ő hozott be Mártának vizet az udvarról és beszelgetett a leánnyal. Márta ilyenkor nevetgált, énekelt, megcsókolta Pétert és igyekezett palástolni, hogy fél tőle s nem árulta el magát akkor sem, ha a züllött ember ki-kitört és szitkozódott, mert nem tud neki pénzt adni. Már furcsa gondolatok kóvályogtak Mártá eszében, néha belepirult az zigalomba, ha egyik-másik kódos ötlete összeszorította az agyvelejét, de titkok között élt, őrizte azokat és nem szólt...

A sanyargatott Mártáért egy este végre eljött a megváltás, a boldogság. Odahaza volt és dudorászott, gyűgyögve halkán danolgatott a lámpa alatt, ami körül kitergetve diszeskedtek az apró gyerek-holmik. Péter orditozva betört a szobába és vállon fogta Mártát:

— Adj pénzt, mert meghalsz...

Márta odasimult a részeg emberhez, két karjával átfonta a nyakát és belésugta a fülebe:

— Neki kell... cipőcskét, bundácskát kell még venni...

Péter baromi bambasággal rábámult a leányra, aki rámutatott az asztalra:

— Ezeket is neki vettem... Péter... gyereken van és te vagy az apja...

A részeg ember mellbevágta Mártát, feldördült és rárohant:

— Megloptál... megcsaltál, ezért nincs pénzed?...

Márta talpraszókként, kiegyenesedett, rákacagott és rákiáltott a kedvesére:

— Nem igaz... nem igaz... nem a te gyereked.

Aztán felszakította a bluzát, kést rántott elő és belédöfte az öriöngő ember szívébe. Mikor a rendőr bekisérte Mártát, a gyilkos leány mosolygós ábrázattal kérdezgette:

— Ugy-e én a börtönbe kerülök, ugy-e ott vigyáznak ránk!...

6. Fogadalmi templom 1.500.000 korona. 7. Tanyai vasut 2.000.000 korona. 8. A belvárosi templomtér rendezése, kisajátítások 700.000 korona. 9. Belvárosi plébánia építése 300.000 korona. 10. A vasutaspalota építésének póthitele 400.000 korona. 11. Elemi iskolák kiépítése és ujak építése 900.000 korona. 12. Katonai barak építése és a barak környékének rendezése 600.000 korona. Összesen 23.900.000 korona.

(Mire kell a harminc millió?)

Ezen fölsorolt létesítményeken kívül tárgyalás, illetőleg előkészítés alatt áll az egész városra kiterjedő magasnyomású vízvezeték, a Nagykörut és sugárutak végleges rendezése és új burkolattal való ellátása, a légszusz- és villanyközvilágítás kiterjesztése, a tiszai rakpart kiépítése, a város többi részének végleges rendezése, föltöltése és végleges burkolattal leendő ellátása, munkaházak építése stb. E kérdések megoldása hozzávetőleges számítás szerint még mintegy harminc milliót igényel.

Az I. és II. csoport alatt fölsorolt létesítményekre összesen 26.052.412 koronára lenne szükség, amely összeg kikerekítve, a tőkebeszerzés költségeivel 27 millió koronára tehető.

Ezen beruházási költségekből meg kell állapítani azon összegeket, amelyek pénzügyileg produktív beruházások, vagyis amelyeknek jövedelme a beruházási kölcsönt amortizálja, továbbá azokat, amelyek jövedelmeket nem hajtanak s így mint beruházási tőkék újabb költségvetési terhet jelentenek.

(Költségvetési terhek.)

Az I. csoport alatt fölsorolt s összesen 2.151.412 korona beruházási összegből mézetem szerint a 2. tétel alatti 380.000 korona fog némi jövedelmet hozni és a 6. tétel alatti 400.000 korona fog megtérülni, föltéve, ha a Buvartó föltöltése után ezen területek a város közönsége által el nem ajándékoztatnak. Ha tehát ezen két tételt levonásba hozom, még mindig marad 171.412 korona tőketéher, amelynek amortizációja a költségvetést fogja terhelni és még ezenfölül a föntartási költségek is. Az amortizációt 5 és fél százalékkal számítva, az évi teher lenne a föntartási költségeken kívül 71.500 korona.

A II. csoport 1. tétele alatt fölsorolt tüzérlaktanya új költségvetési terhe mintegy 70.000 korona, a többi a bérfizetésből megtérül.

A 2. tétel alatti kórházköltségből a költségvetésbe már 3 milliónak földözete föl van véve, 1 milliót remélünk az államtól, lenne még költségvetési teher 27.000 korona.

A 3. tétel alatti csatornázási költségnek felerésze, ha átháríttatik a lakosságra, lesz a költségvetési teher üzemi költségeken kívül 192.500 korona.

A 4. tétel alatti vásárcsarnokot produktív beruházásnak tekintem, ennek nem lesz költségvetési terhe.

Az 5. tétel alatti városháza építést megfelelő módon úgy lehet megvalósítani, hogy nem jelent majd újabb költségvetési terhet.

A 6. tétel alatti fogadalmi templomi költség teljesen költségvetési teher, mert fölépítés után épületföntartás és a megfelelő egyházi élet ellátása a lekötött földek jövedelmét teljesen igénybe veszi. Ez évi 82.500 korona.

Itt megemlítem, hogy kérni kellene a vallás-alapból nagyon olcsó — esetleg kamatmentes — kölcsönt és építési segélyt, ezzel kevesbitjük terhünket.

A 7. tétel alatti tanyai vasutat produktívnek kell tekintenem, mégis egyelőre a tőke felét tehernek számítom, ez 55.000 korona.

Donadelli Rosina zongora-estélye

1913. február 23-án, este $3\frac{1}{4}$ 9 órakor
a Tisza-szálló nagytermében.

legyek kaphatók a BÉKEI-féle hirlap-
rodában. □ Páholy 20 K. Oldalszöllye
és szöllye 1-3 sor 6 K. Támlásszék 4-8
sor 4 K. 9-16 sor 3 K. Állóhely 2 K.